

Fullmäktige 28.02.2022 § 29

§ 29

Motion om att få ordning på hälsocentralstjänsterna

Beredning och upplysningar:
Mustakari Anu

fornamn.efternamn@esbo.fi
Växel 09 816 21

Förslag

Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar för kännedom redogörelsen som svar på ledamöterna Kivekäs, Sistonen och Marttila m.fl. motion 30.8.2021 om att få ordning på hälsocentralstjänsterna och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Kivekäs lämnade understödd av Järvenpää följande förslag till hemställan:

Fullmäktige hemställer att teammodellen tas i bruk på alla hälsostationer i Esbo. Dessutom bör man vid utvecklandet och ibrukttagandet av digitala tjänster använda också andra mätare än processmätare. Distansmottagningens kostnadseffektivitet bör bedömas noggrant också med av kvalitetskriterier.

Efter avslutad diskussion konstaterade ordföranden att stadsstyrelsens förslag hade godkänts enhälligt.

Ordföranden frågade om Kivekäs förslag till hemställan kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig förslaget, konstaterade ordföranden att det hade godkänts enhälligt.

Beslut

Fullmäktige:
Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

Dessutom godkändes följande hemställan:

Fullmäktige hemställer att teammodellen tas i bruk på alla hälsostationer i Esbo. Dessutom bör man vid utvecklandet och ibrukttagandet av digitala tjänster använda också andra mätare än processmätare. Distansmottagningens kostnadseffektivitet bör bedömas noggrant också med av kvalitetskriterier.

Redogörelse

Liisa Kivekäs, Markku Sistonen, Helena Marttila och 39 andra ledamöter har undertecknat en motion om att i rask takt få ordning på hälsovården i Esbo och besätta de existerande läkarvakanserna. Motionen lämnades in 30.8.2021

I motionen krävs att tillgången till vård påskyndas genom att läkarvakanser besätts, annan vårdpersonal rekryteras och användningen av privata tjänsteleverantörer utökas märkbart med hjälp av servicesedlar.

I slutet av 2021 tog staden kraftigt itu med att minska eftersläpningen inom vården samtidigt som skötseln av coronapandemin kräver allt mer resurser i takt med att nya varianter sprids, spårningen och testningen fortsätter och vaccinationsbehovet ökar. När pandemin drar ut på tiden måste tjänsterna fortsättningsvis nästan uteslutande erbjudas med tidsbokning och telefonservicens volym är stor.

I budgeten för 2021 fanns inte anslag för alla vakanser. I motionen nämns att 20 läkartjänster skulle vara satta i malpåse. I själva verket har staden också 2021 anställt alla lämpliga läkare som varit intresserade av tjänsterna. Eftersom det var svårt att rekrytera läkare beslöt man sig för att säkerställa vården av patienterna genom att anställa vårdare, som har rekryterats med större framgång. Anslagsökningen i budgeten för år 2022 från budgeten för år 2021 är 3,0 miljoner euro. Därför är det möjligt att reservera anslag för vakanserna till fullt belopp år 2022. Stadsstyrelsen godkände dessutom 20.12.2022 inrättandet av tjänster och befattningar för tio nya hälsocentralsläkare, tio nya sjukskötare och fem nya byråsekreterare vid hälsostationerna. Det har också konstaterats att inrättande av nya läkartjänster främjar fyllande av existerande vakanser, när läkarna upplever att resurserna på hälsostationerna är tillräckliga. De nya vakanserna gör det möjligt att planera nya slags arbetsbeskrivningar och öka flexibiliteten i arbetet. Även ökningen av vårdar- och byråsekreteraresurserna ökar attraktionen och motivationen att stanna vid Esbo stads hälsostationer bland läkarna, när läkarna kan koncentrera sig på patientarbete. Från ingången av 2022 har man tills vidare lyckats anställt två hälsocentralsläkare, fem sjukskötare och tre byråsekreterare. Erfarenheter visar att en betydande satsning på läkarrekryteringen ger resultat inom cirka ett halvt år.

Samtidigt bereds i Finland en ändring av hälso- och sjukvårdslagen, genom vilken den så kallade vårdgarantin ska skärpas inom den öppna sjukvården från nuvarande tre månader till sju dygn. I regeringens proposition om lagändring nämns som metoder för att uppnå den striktare vårdgarantin en betydande ökning av antalet läkare men även bland annat nya verksamhetsmodeller (till exempel en teammodell) samt utveckling och ibruktagande av e-tjänster. Esbo stad har redan tagit tag i detta.

I mitten av augusti övergick Esbo till ett områdesbaserat telefonansvar, där varje hälsostation ger invånarna inom sitt område både en telefonlinje för icke-brådskande och en för brådskande ärenden. På detta sätt har man lyckats sköta brådskande samtal under samma dag och fördröjningen av icke-brådskande återringningssamtal har hållits på en rimlig nivå, i regel ungefär ett dygn och som mest två dygn. På Kilo hälsostation inleddes 15.11.2021 ett pilotförsök med en teammodell, och denna modell tas i bruk i mars 2022 också på hälsostationerna i Iso Omena och Kalajärvi. Det uttryckliga målet med modellen med en teamhälsostation är att förbättra tillgången till vård och kontinuiteten i vården samt att göra hälsostationerna i Esbo attraktivare bland vårdpersonalen.

I fråga om utvecklingen av digitala tjänster inleds inom projektet Digivalfärd ibruktagandet av en chattjänst som pilotprojekt i Esbo före utgången av juni 2022. Syftet med distansmottagningar och projektet Digivalfärd är att förbättra produktiviteten i arbetet och tillgången till

tjänster, varvid också mottagning på plats på hälsostationerna kan erbjudas personer som mest behöver dem.

Det lönar sig att anlita privata tjänsteleverantörer med eftertanke och dessa modeller bör utvecklas för att de ska ge största möjliga nytta. Att köpa enstaka besök med servicesedlar som ett verktyg för att få tillgång till vård är svårt med tanke på kontinuiteten i vården.

I motionen förutsätts också aktiv marknadsföring av läkartjänsterna. Esbo stad har kontinuerligt marknadsfört läkartjänster i rekryteringsportaler som används av läkare och läkarstuderande, i Lääkärilehti (under 2021 utöver mindre annonser också en marknadsföringsannons på ett helt uppslag), i tidningen Nuori Lääkari, i Media uutiset, i kanaler i sociala medier som läkarna föredrar samt på läkarstuderandenas (finländska och utländska universitets) e-postlistor. Vid medicinska evenemang och utbildningar har Esbo stad haft egna rekryteringspunkter. Det har också ringts personliga rekryteringssamtal till läkare. Under den närmaste tiden kommer läkare att kontaktas med personliga brev. En fördel med Esbo stad vid rekryteringen av läkare har varit att staden har erbjudit olika förmåner och stödmodeller i anslutning till specialisering och utbildning. Hälsostationerna i Esbo klarar sig bra i läkarnas bedömningar av utbildningsplatser.

Trots de ovan nämnda tilläggsresurserna, utvecklingen av verksamhetsmodellerna och rekryteringsaktiviteten är det dock svårt att tillsätta läkartjänster. Staden måste konstant satsa på att marknadsföra jobben och utveckla arbetsförhållandena. Det senaste är att skapa ett karriärcoachingskoncept för läkare inom den öppna sjukvården i Esbo. Syftet med detta är att öka attraktionen och förmågan att få läkarna att stanna på hälsostationerna i Esbo genom att erbjuda vägar inom yrkesmässig utveckling och systematisk karriärplanering.

Hanteringen av coronapandemin kräver fortfarande betydande resurser inom primärvården, och det är sannolikt att det inte kommer att ske några stora förändringar i hälsostationernas situation omedelbart när nya läkartjänster och verksamhetsmodeller införs – i synnerhet som man i början av år 2022 fortfarande är tvungen att skjuta upp och ställa in en del icke-brådskande tider på grund av den snabbt förvärrade pandemisituationen. Så sent som i januari 2022 måste en stor del av vårdpersonalens arbetsinsats användas för telefontjänster, så att fördröjningen i telefonservicen skulle kunna hållas inom de ovan nämnda 1–2 dyggen. Det var nödvändigt att rikta läkarnas resurser till jourverksamhet. Man har dock vidtagit åtgärder för att förbättra tillgången till vård och trygga kontinuiteten i vården. Hälsostationerna i Esbo övergick 1.12.2021 till att ta emot patienter inom sitt område i stället för den tidigare verksamhetsmodellen, där hälsostationen Samaria länge tog emot endast infektionspatienter och annan mottagning ordnades på stadens övriga hälsostationer.

Slutligen måste man konstatera att det förekommer ineffektivitet inom primärvården i hela landet så länge pandemisituationen fortsätter och de coronapositiva patienterna kräver tidskrävande specialåtgärder på hälsostationerna.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 14.2.2022 § 54

Förslag

Omsorgsdirektör Svahn Sanna

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar för kännedom redogörelsen som svar på ledamöterna Kivekäs, Sistonen och Marttila m.fl. motion 30.8.2021 om att få ordning på hälscentralstjänsterna och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Stadsstyrelsen 07.2.2022 § 40

Förslag

Omsorgsdirektör Svahn Sanna

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar för kännedom redogörelsen som svar på ledamöterna Kivekäs, Sistonen och Marttila m.fl. motion 30.8.2021 om att få ordning på hälscentralstjänsterna och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Guzenina föreslog understödd av ordföranden att ärendet bordläggs.

Efter avslutad diskussion frågade ordföranden om Guzeninas förslag kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig förslaget, konstaterade ordföranden att stadsstyrelsen hade godkänt det.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Ärendet bordlades enhälligt.

Välfärds- och hälsonämnden 19.01.2022 § 10

Förslag

Hälsovårdsdirektör Markus Paananen

Välfärds- och hälsonämnden föreslår för stadsstyrelsen och vidare för fullmäktige att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamöterna Kivekäs, Sistonen och Marttilas m.fl. motion 30.8.2021 om att få ordning på hälsocentralstjänsterna samt konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Föredragandens ändringar vid mötet har beaktats i protokollet.

Beslut

Välfärds- och hälsonämnden
Föredragandens ändrade förslag godkändes enhälligt.

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Valtuustoaloite 30.8.2021

För kännedom